

Karlovačka ISPA

Vijesti

5. broj, rujan 2009. godine

Uvodnik

Razgovori o projektu

Dragi čitatelji i čitateljice,

U ovom broju smo se odlučili razgovorom sa sadašnjim direktorom Vodovoda i kanalizacije d.o.o. započeti seriju razgovora s ljudima uključenim u provedbu ISPA projekta. Zanima nas, kao što vjerujemo da će zanimati i vas, što različiti ljudi, uključeni u različite aspekte, imaju za reći o njemu.

Uz razgovor, pročitajte i o novim događanjima unutar projekta.

Želimo Vam ugodno čitanje!

Jedinica za projektnu implementaciju (JPI) i projektni tim tehničke pomoći

Tema mjeseca

„Ne treba se bojati“

- razgovor sa Zdravkom Eremićem,
direktorom i rukovoditeljem Financijske i
računovodstvene službe Vodovoda i
kanalizacije Karlovac

obnašao tu funkciju do sad.

Među konzultantima za tehničku pomoć, g. Eremića poznajemo kao čovjeka koji se uvek odaziva na suradnju, kojem nije teško doći na treći kat, u naš ured, i porazgovarati o stvarima na kojima radimo,

koji će, umjesto ostavljanja poruke, radije sam nazvati, čak i nakon što je postao direktor i na kojeg se može pouzdati. Otvoren je za nove ideje, za koje se često vidi da je i sam već prije razmišljaо o njima.

G. Eremić intenzivno radi na aktivnostima u projektu koje se tiču poboljšanja poslovne učinkovitosti ViK-a, uključujući i finansijsku učinkovitost. Član je Tima za strateško planiranje i njegov predsjednik. Sudjelovaо je u mnogim radionicama i individualnim sastancima s raznim stručnjacima na projektu.

Iskoristili smo priliku pitati ga o njegovim viđenjima – ViK-a, projekta i budućnosti.

- **Za Vodovod i kanalizaciju veže Vas dugi staž...**

Da, već 24 godine radim za komunalni sustav u gradu Karlovcu. Došao sam ovdje odmah poslije fakulteta. U međuvremenu je tvrtka koju danas poznajemo kao Vodovod i kanalizacija Karlovac promijenila različite organizacijske oblike. Sam Vodovod i kanalizacija d.o.o. osnovan je 1. siječnja 1996. godine, a ja od 1988. godine radim kao rukovoditelj Financijsko-računovodstvene službe.

- **Znači, dobro ste upoznati sa svim segmentima poslovanja ViK-a?**

Da, poznajem poslovanje, što i kako se radi, gdje dobro poslujemo, a gdje bi mogli raditi i bolje.

- **Kao direktor, ali kao i rukovoditelj važne službe unutar ViK-a, kojim se načelima rukovodite u vođenju poslovanja? Koja je Vaša filozofija vođenja?**

Ono što bih volio postići je fer i pošten odnos prema tvrtki i radu u tvrtci. Smatram da je izuzetno bitna zainteresiranost ljudi za tvrtku i za ono što se radi. To je također i preduvjet dobro obavljenog posla na svim razinama. To je nešto na čemu treba poraditi.

Posao je sastavni dio čovjeka. Ne samo da provedemo osam sati svoga dana u kontaktu sa svojim kolegama, obavljajući svoj posao, nego to radimo tridesetak, četrdesetak godina – to je vrlo važno razdoblje našeg života.

Vjerujem da štогод да радиš, uvijek дај sve od sebe. Čak и ако се додги да резултат није онакав какав се очекивао, нema ти нико што приговорити, нити имаш razloga sam себи приговорити – можеš бити миран и чист сам са собом. Ако човјек дaje sve od sebe за неки posao, тада тaj posao i njegov резултат не може ne voljeti, jer ljudi првенstveno vole sebe, to moramo priznati, a tada ћe voljeti i svoj posao kao dio sebe samih.

Volio bih da ljudi dolaze на posao i u tvrtku задовољни i sretni, puni entuzijazma, jer rade u pravoj tvrtki, rade posao koji je važan, koji svima koristi i ponosni su što rade tu.

- **Projekt ISPA je velik korak, skoro највећи инфраструктурни проект у Хрватској koji se financira sredstvima EU-a. Шto ISPA znači za Vodovod i kanalizaciju?**

Za nas je ISPA veliki izazov, izazov je да је ostvarimo.

Taj projekt је takoђer и veliko постигнуće, jer smo ipak uspjeli veći dio sredstava добити bespovratno.

Treba подсјетити да Karlovac, као и сваки град ове величине, мора имати сређену комunalну инфраструктуру у овом сегменту. Нije то неки наš hir, изградiti uređaj за прочиšćavanje отпадних вода – према свим законима Републике Хрватске, град ovakovog типа и ове величине мора прочиšćavati своје отпадне воде. Значи, uređaj за прочиšćavanje отпадних вода smo morali изградити – svojim novcima или novcima неког другог. Велика је ствар да smo uspjeli ishoditi dobar dio, односно више од 70% sredstava за комплетну investiciju, bespovratno.

- **Dobivanje bespovratnih sredstava, односно kreditnih sredstava Европске банке за обнову i развој, увјетовано je i nekim promjenama u radu ViK-a, na primjer, uvođenjem pokazatelja učinkovitosti, izradom FOPIP-a i Strateškog plana... Je li to teško provoditi?**

Ako Европска унија већ дaje новце, дaje новце не само за изградњу објекта и уређење комunalне инфраструктуре, него жели да том инфраструктуrom управљамо на квалитетнији начин и уčinkovitije него до сад. У том смислу нам покушавају преко конзултантата указати на боље и уčinkovitije poslovanje, sugerirati где можемо функционирати боље, с више ефекта, а мање трошкова. То наравно стоји, али с наше стране изискује пуно учења и труда у прихваћању нових идеја и provedbi novih spoznaja. Sve то, pak, треба уоблићити на тaj начин да не буде revolucija u poslovanju i međuljudskim odnosima.

To je sve skupa заista vrijedno truda, али се треба превести постепено, mudro i pametno. Treba уводити nove načine poslovanja, učinkovitije gospodariti sredstvima i objektima.

- **Kako su prihvачene te promjene?**

Jedan dio ljudi је добро прихватио промјене. Други dio ljudi, zbog nepoznavanja прве суštine предложенih промјена, nisu за njihovo прихваћање. Ljudi су konformisti. Kad se naviknu na начин рада, uspostave ritam, свemu новомe pružaju otpor.

Konformizam, односно жеља да се не mijenjaju navike i ustaljene ствари te устезање од nepoznatog главне су dvije ствари које uzrokuju odupiranje промјенама ili nastojanjima za poboljšањем.

- **Je li sve to u konačnici za dobrobit ViK-a?**

Za dobrobit, apsolutno. Наравно, то је битно не само за нас, као tvrtku, то је битно и за кориснике, jer ћe они имати kvalitetniju i jeftiniju uslugu ako poradimo na učinkovitosti, имат ћe red i pružit ћe se usluga на kvalitetnijoj razini.

Član sam Grupacije vodovoda i kanalizације на хrvatskoj i na europskoj razini. Imamo spoznaja kako se radi u EU i kako bi bilo bolje i učinkovitije poslovati. Jedan od alata како prepoznati или naučiti bolje raditi је i *benchmarking*. *Benchmarking* је sustav који се почео примјенивати у комunalним tvrtkama u западној Европи devedesetih godina прошлог stoljeća, znači приje petнаестак година. То је опće прихваћена метода prepoznavanja u kojem segmentu se može učinkovitije i bolje poslovati.

Grupacija vodovoda i kanalizacije Hrvatske тек пokušава у задње dvije do tri godine uvesti *benchmarking* u vodovodne i kanalizacijske tvrtke Republike Hrvatske, putem којег би се међусобно uspoređivale vodovodne i kanalizacijske tvrtke u Hrvatskoj putem različitih pokazatelja učinka, и на тaj начин би се долазило до спознaje у којем segmentu је pojedina tvrtka боља или лоšija, а они лоšiji би учили од бољих. To још nije profunkcioniralo на razini države, i to искustvo не можемо искористити u ViK-u Karlovac.

- **Kako napreduje praćenje pokazatelja i ostale novosti koje su uvedene?**

Budući da желимо i требамо učinkovitije i боље poslovati, u склопу Ugovora o pružању javnih usluga склопљеним s градом Karlovцем засртали smo pokazatelje učinkovitosti које желимо zajedno pratiti i pratит ћemo ih из године у годину. Uspoređivanje samih sa собом u različitim vremenskim razdobljima omoguћит ћe nam да видимо koliko постижемо pozitivne pomake i на чему moramo još poraditi.

Cilj FOPIP-a (Програма побољшања финансијске и оперативне izvedbe) је постићи učinkovitije i боље poslovanje, а pokazatelji su sredstvo, алат помоћу којег ћemo to постиći.

Nакон Ugovora o pružању usluga izradili smo Strateški plan i тамо smo pokušали sagledati i planirati poslovne aktivnosti до 2015. године. U склопу

Strateškog plana su i naše redovne aktivnosti na vodoopskrbi i odvodnji, ali i investicijske aktivnosti, izgradnja i obnova komunalne infrastrukture, gdje ISPA zauzima ogromno mjesto. U Strateškom planu nalazi se i bitna stavka, odnosno za sve smo pokazatelje koje smo definirali Ugovorom o pružanju usluga tamo definirali i odredili vrijednosti koje želimo postići do 2015.

Godišnje planove radimo na bazi Strateškog plana, uvažavajući promjene i novonastale situacije po bilo kojem pitanju. Realizaciju uspoređujemo s Godišnjim planom i sa Strateškim planom u svim segmentima, uključujući i pokazatelje učinkovitosti. Poduzimamo korektivne aktivnosti ako vidimo da se neki elementi ne ostvaruju u strateški zacrtanim veličinama. Ako ocijenimo da ne možemo korektivnim aktivnostima postići željene vrijednosti, onda pristupamo izmjeni vrijednosti ili veličina navedenih u Strateškom planu.

- I što za sad pokazatelji ukazuju?**

Većina pokazatelja je u skladu sa zacrtanim pravcima djelovanja i vrijednostima određenim Strateškim planom. Ima onih gdje to nije slučaj i u svezi njih poduzimamo mjere, kao, na primjer, intenzivniji rad na otkrivanju gubitaka i sanaciji gubitaka i mreže. To je nešto što smo uočili kao negativnu tendenciju i sad nam je jedan od prioriteta poboljšati tu situaciju.

- Imate li kakvu poruku za kraj ovog našeg razgovora?**

Nemojmo se plašiti ISPA-e. Mi jesmo digli kredit od 10 milijuna eura kao vlastito učešće u investiciji od 36 milijuna eura, ali to ne treba plašiti niti jednog radnika ViK-a i niti jednog građanina grada Karlovca.

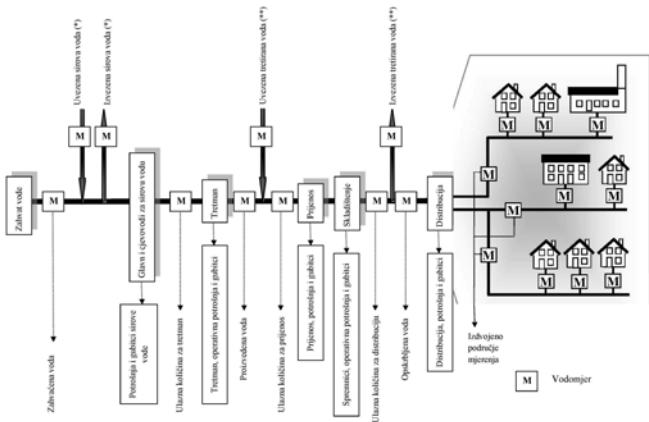
Vijesti mjeseca

Održana radionica o smanjenju izgubljene vode

Od 1. do 3. rujna, u organizaciji konzultantata za tehničku pomoć, održala se radionica o smanjenju izgubljene vode. Radionicu je vodio g. François Lorilleux, stručnjak za izgubljenu vodu koji radi na projektu u segmentu savjetovanja i tehničke pomoći. Na radionici je prisustvovalo osam predstavnika Vodovoda i kanalizacije i Jedinice za projektnu implementaciju.

Na radionici sudionici su se upoznali s međunarodno prihvaćenom terminologijom IWA-e (International Water Association – Međunarodnim udruženjem za vode) te na primjeru ViK-a definirali našu vodnu bilancu. Nakon toga je predstavljeno sedam koraka upravljanja smanjenjem izgubljene vode, od postavljanja ciljeva do provođenja i redovitog praćenja odabranog rješenja za smanjenje izgubljene vode. Slijedila je izrada prijedloga za akcijski plan za smanjenje izgubljene vode u gradu Karlovcu te definiranje prvog koraka u tom akcijskom planu.

Na temelju podjele vodoopskrbe zone grada Karlovca na devet izdvojenih područja mjerjenja (DMA) i karakteristika pojedinih zona, dogovoren je da će se krenuti s mjerjenjima noćnog protoka već sad, s mogućnostima koje su na raspolaganju. To uključuje korištenje postojećeg mjernog sustava i otvaranje te zatvaranje zasuna, kako bi se vidjelo postoje li istjecanja u širim zonama. Nakon nabave opreme iz

ISPA projekta, poduzet će se takozvano makro a zatim i mikro lociranje, kako bi se pronašla točna mjesta istjecanja.

Akcijski plan koji je izrađen predviđa:

- lociranje mjernih točaka u izdvojenim područjima mjerjenja – rujan i listopad 2009.;
- prva mjerjenja noćnog protoka – listopad i studeni 2009.;
- izvođenje građevinskih radova za postavljanje mjerne opreme na mernim točkama – od listopada 2009. do svibnja 2010.;
- završetak ugovora o nabavi mjerne opreme – svibanj 2010.;
- osposobljavanje za rad na novo nabavljenoj mernoj opremi – lipanj i srpanj 2010.;
- merna kampanja u izdvojenim područjima mjerjenja – lipanj i srpanj 2010.;
- analiza i tumačenje rezultata mjerjenja – srpanj 2010.;
- osposobljavanje za rad na novo nabavljenoj opremi za pronalaženje istjecanja – kolovoz i rujan 2010.;
- kampanje pred-lokalizacije – od kolovoza do listopada 2010.;
- kampanje lokalizacije – od rujna do studenog 2010.; te
- evaluacija i sinteza i izrada akcijskog plana za drugu fazu – od rujna do studenog 2010.;

U narednim tjednima, djelatnici ViK-a radit će na provedbi ovog akcijskog plana u suradnji s konzultantima za tehničku pomoć.

Nastavak rada na promidžbi projekta

U prošlim brojevima Vijesti mogli ste čitati o dvije ankete koje smo proveli o ISPA projektu i njihovim rezultatima. Na temelju tih anketa, osmisili smo konkretne promidžbene aktivnosti koje ćemo provoditi u projektu.

O aktivnostima se raspravljalo na sastanku između konzultanata, predstavnika ViK-ovog Odjela za odnose s korisnicima i Jedinice za projektnu implementaciju održanom 10. rujna. Na tom sastanku zajedničkim radom i idejama nadopunili smo aktivnosti i napravili odabir onih koje ćemo provoditi i koje smatramo najučinkovitijima. Aktivnosti su predstavljene i direktoru, koji se usuglasio s njima.

Sljedeći korak je predstaviti odabrane aktivnosti Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje, koja ih treba odobriti i provjeriti jesu li u skladu sa smjernicama za komunikaciju i vidljivost EU-a.

Tvrte zainteresirane za radove u sklopu ugovora iz Crvenog FIDIC-a posjetile Karlovac

17. i 18. rujna u Karlovcu je održana posjeta terena gdje će se odvijati radovi u sklopu ugovora iz Crvenog

FIDIC-a, na koju su mogli doći predstavnici tvrtki zainteresiranih za sudjelovanje u natječaju.

Natječaj pokriva izgradnju glavnih kolektora, osam crnih stanica i četiri prijelaza ispod karlovačkih rijeka u dijelu odvodnje te radove na zamjeni 9,5 km vodoopskrbnog cjevovoda.

Nakon posjete održan je sastanak na kojem su dana usmena objašnjenja na pitanja postavljena tijekom posjete.

Domaćini i organizatori posjete bili su Jedinica za projektnu implementaciju ViK-a i konzultanti za tehničku pomoć. U posjeti su sudjelovali predstavnici Delegacije Europske komisije u Republici Hrvatskoj i

Središnje agencije za financiranje i ugovaranje te predstavnici jedanaest stranih i lokalnih tvrtki.

Na samom posjetu terenu postavljena su samo dva pitanja, a rok za pismenu dostavu drugih pitanja je 5. listopad.

Odgovori na pitanja će biti objavljeni na web stranici Središnje agencije za financiranje i ugovaranje, www.safu.hr, najkasnije 11 dana prije roka za podnošenje ponuda.

* * *

Kontakt:

Jedinica za projektnu implementaciju

Vodovod i kanalizacija d.o.o.

Gažanski trg 8, 3. kat
HR-47000 Karlovac

Tel.: 047-648-132, 047-649-108, 047-649-144

fax: 047-649-154

E-mail: ivan.a.seljan@vik-ka.hr
ivan.a.ceskovic@vik-ka.hr
karlovac@sce.fr

* * *

Vijesti iz karlovačke ISPA-e tiskane su uz pomoć Europske unije.

Za sadržaj ove publikacije odgovoran konzorcij SCE – Steinbacher – Hidroing koji pruža savjetodavne usluge i tehničku pomoć u provedbi ISPA mjere i Jedinica projektne implementacije Vodovoda i kanalizacije d.o.o.

Ova publikacija ne predstavlja službeno mišljenje Europske unije.

 SCE
MANAGEMENT & ENVIRONMENT

 Steinbacher-CONSULT
Ingenieurgesellschaft mbH & Co.KG

 Hidroing
consulting & engineering Objekt

 VODOVOD I KANALIZACIJA
d.o.o KARLOVAC